

JUGOSLOVANSKA BURZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

Izhaja vsako nedeljo. Tekstni del za Slovenijo v slovenskem, za ostale jugoslovanske pokrajine v srbohrvaškem narečju. *****

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA,
KONGRESNI TRG ŠTEV. 31. TELEFON ŠT. 174.

Razpošilja se menja brezplačno po vsej Jugoslaviji in v inozemstvo. Naročnina za stalne prejemnike letno K 24.—. Inserati po poslovnem ceniku.

ŠTEV. 25.

LJUBLJANA, DNE 28. NOVEMBRA 1920.

LETO II.

Ljubljanska kartonažna tovarna in papirna industrija

I. Bonač sin, Ljubljana

dobavlja vse vrste kartonaže, vreče in druge papirne izdelke za trgovino in industrijo. - Lepenka, ovojni in pisalni papir
::: v veliki množini. :::

JURJEVO

terpentinovo
čistilo za čevlje
razpošilja
glavna zaloga

M. Trebar — Ljubljana
Sv. Petra cesta 6. Telef. 539.

OBRTNA BANKA

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izžrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkasso na vsa tu- in inozemska bančna tržišča. — Daje predjume (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje številke. — Dovoljuje vsakovrstne kredite. — **FINANCIRANJE OBRTNIH PODJETIJ.**

Ljubljana, Kongresni trg 4 : Tel. 508

„**POGIN**“ sredstvo za pokončavanje miši in podgan.

„**MORIN**“ prah za pokončavanje ščurkov.

„**RAPID**“ sredstvo za pokončavanje stenic.

Trgovci popust!

I. C. Kotar, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Industrijska podjetja,

ki bi imela interes, da se izkoristi vodna sila 80x100 HP v dobri legi na Gorenjskem, naj se javijo. Zemljišče bi se ev. prodalo ali pa bi se zraven participiralo.

Ponudbe pod „Vodna sila 1921“ na An. ekspedicijsko AL. MATELIČ — Ljubljana.

PRODA SE zlatnina in srebrnina:

Diamantni uhani v etuii.

„ prstan „

„ kravatna igla z biserom.

Kravatna igla s kamenji (podkev).

Prstan z malim briljantom.

Moške verižice. — Ženska verižica.

Ženska zapestnica. — Ustnik v etuii.

Ženska broša v etuii. — Srebrna pisalna oprema (damska). — Srebrna ženska torbica.

Vsi navedeni predmeti so na ogled v Anon. ekspedicijski AL. MATELIČ, LJUBLJANA, KONGRESNI T. 3/1.

DRVARSKA FABRIKA

velika i moderno sagradjeva sa modernim strojevima, moderno montirana kod vrlo prometne željezničke stanice u Slavoniji, vezana vlastitom željeznicom sa tom stanicom, već je dulje vremena u pogonu, sigurna velika dividenda, ako bi bio pri ruci pogonski kapital, jest za prodati poradi pomanjkanja pogonskog kapitala. Eventualno bi se primili i kapitalisti u kumpaniju. — Upite slati pod „**DRVARSKA INDUSTRIJA broj 61**“ na upravo „**JUGOSLAVENŠKE BURZE**“.

ŽENITNA PONUDBA

Mladenka, 23 let stara, s 30.000 K in malo trgovino, se želi poročiti s trgovcem 35—40 let starih. Neanonimne ponudbe pod „Realnost 1000“ na upravo lista.

Najidealniji ameriški pisalni stroj UNDERWOOD

dobije se odmah kod

THE REX CO., Ljubljana

Gradišče šte. 10 Gradišče šte. 10.

Kod večih narudžaba popust.

BALKAN
EKSPEDICIONSKA SKLADIŠČA

LJUBLJANA-MARIBOR
BEOGRAD-ZAGREB
-----**TRST-WIEN**-----

Proda se večja množina (2000 kg) lepe, očiščene VOLNE

od banatskih ovac. Interesenti naj se blagovolijo obrniti na upravo našega lista.

Kemikalije in eterična olja

ALFRED VELDUNG

Köln a. Rhein - Domstrasse 15 - Deutschland

Delavnica za glasbene instrumente

Brata Baumgartner,
Celje, Gosposka ulica 38

Edina izdelovalnica
glasbeeln instrumentov
v Jugoslaviji.

Iščemo knjigovodjo

(bilančnika) za večerne ure. Pri ponudbah je navesti honorar. Pod „Takoj“ uprava lista.

REKLAMNE ZNAMKE IN ETIKETE ZA OVOJNINO

v modernem slogu oskrbi
„Aloma“, Ljubljana, Kongresni trg 3

„Croatia“

zavarovalna zadruga v Zagrebu, ustanovljena od mestne občine Zagreb leta 1884.

sprejema v elementarnem in življenjskem oddelku vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katere pošilja in daje vsa potrebna pisma in ustna pojasnila

Podružnica v Ljubljani, Stari trg številka 11. Sprejemajo sposobne potnike in zastopnike, katerim se nudi prilika velikega zaslužka.

OPALOGRAPH

razmnožuje strojno i ručno pisanje (risbe, note) putem nezrabljive, dakle nikada nadomestka potrebne stakl. plošče

Zahtevajte cjenik i uzorke raznovrsnoga tiska

Glavno zastupstvo za cijelu kraljevinu SHS

THE REX & CO. -- LJUBLJANA

GRADIŠČE ŠTEV. 10

Novi Zadar.

V štev. 272. splitskega „Života“ je izšel interesanten projekt dr. M. Anzulovića o Novem Zadru, t. j. o Sukošanu. Iz tega članka prinašamo nekatere misli.

Današnji Zader, ki je doživel strašno usodo pripojitve k Italiji, sploh ni trgovsko mesto. Zader je živel le kot mesto dalmatinskega uradništva. Italijani se razburjajo, če se jim reče, da Zader sploh nima bodočnosti, ker mu obstoja danes vsa trgovina v tihotapstvu. Na drugi strani moramo dati onemu narodu, ki je bil dosedaj navezan in gravitiral na Zader, novo točko v bližini danes še italijanskega Zadra. Poleg italijanskega Zadra moramo sami tvoriti Novi Zader, kakor bi ga morali tvoriti, če bi nam Italijani zažgali dosedanje mesto. Najpripravnejši bi bil za to Sukošan, ki je od Zadra oddaljen pičlih 10 km. Na krasnem kraju, 2 km nad morjem, a pri tem ob prirodnem pristanišču. Pristanišče je zaprt od obeh strani od dveh jezicov, vendar je širina pri vходу 800 m. Dolžina luke od severo-zapada proti jugo-vzhodu znaša 2 in pol km a širina poldrugi kilometer. Vsa večja mesta kakor Obrovac, Novi grad, Benkovac, Kistanje se nahajajo bližje Sukošanu kakor pa italijanskemu Zadru, ravnotako se nahaja Zemunik, križišče cest na kopnem, mnogo bližje Sukošanu. Do Zadra je od Zemunika 13, do Sukošana samo 7 in pol kilometra. Edina težkoča je pitna voda, vendar bi se moglo pitno vodo dobaviti iz Vrane, če bi spojili sukošanski (novozadski) vodovod z onim rimskim, ki ga je pred kratkim časom odkril inženir Horovitz.

Ko smo izgubili Zader, moramo v severni Dalmaciji ustanoviti drugo središnje točko tako za pomorski, kakor za kopni promet. Za vse to bi bil naravni centrum Sukošan. Zadnja točka železnične proge Knin-Benkovac (ki bi se čim prej morala izgraditi), naj bi bila sukošanska obala, ki bi olajšala celi promet med hrvaškim primorjem, gornjo Dalmacijo, Hrvaško in Bosno. Sukošan ima danes okrog 1600 prebivalcev.

Mnogi bi se vprašali: Zakaj ne Biograd na Moru (Zara vecchia)? Ta je oddaljen od Zadra 25 km, in sorazmerno isto toliko od stalih središč severne Dalmacije.

Agj. (Split.)

Redni občni zbor Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Privilegirana Narodna banka kraljevine Srbije se je po končani zmagi in vsaj delni notranji konsolidaciji nove države spremenila dne 1. februarja 1920. leta v Narodno banko kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dne 15. t. m. se je vršil njen redni občni zbor.

Poročilo upravnega odbora o delu banke od 1. 1914.—1919. obsega en del srbske historije. Novi ekonomski poleti po balkanskih vojnah, porazi in gospodarska stagnacija v zadnjih strašnih letih gledajo iz števil in postavk bančne bilance.

Da pripomore državi kriti velike izdatke med svetovno vojno, je izdala banka za 30.000.000 dinarskih novčanic v srebru. Država je krila te razhode z zlatom, vendar je banka, ko je uvidela težak vladni položaj med svetovno vojno, jemala za kritje izdanih novčanic tudi čeke, glaseče na inozemstvo in kredite, naznačene ji od francoskega finančnega ministrstva. Tako je treba šteti banki v zaslugo, da je izdani denar imel zlato ali kako drugo ne dosti manj vredno podlagi. Položaj se je spremenil v letih 1919 in 1920. Potem, ko je banka po vladnem naročilu zamenjala kronske novčance za nove dinarske in se nato 21. januarja 1920. l. izkazal njen račun že 247 in pol milijonov dinarjev nepokritih a izdanih dinarjev.

N azgoraj omenjenem občnem zboru je edino g. Nikola Stanarević kritiziral delo Narodne banke. Očital je banki, da v času evakuacije ni šla zasebnikom pri sprejemanju depozitov na roko. V inozemstvu je podpirala samo gotove ljudi.

Bojevnikov na solunski fronti se ni spomnila. Te so namreč odirali grški trgovci in privatniki s tem, da so jim zaračunavali visoke vsote za najpotrebnejše stvari v drahmah baš v onem

NE PODCENJUJTE

vrednosti lepe ovojnine. Okusna in lična oprema škatlic, zavitkov in steklenic, olajša prodajo ter razširja krog odjemalcev. Ako želite o tem informacij, obrnite se na

„Aloma“, Ljubljana, Kongresni trg št. 3

Zahtevajte cenik

vseh vrst ur!

V štirih jezikih razpošilja

Kopp & Schlenker, Schwenningen (Württemberg).

? Kdo bi me poučeval slov.? in nemško stenografijo?

Ponudbe z navedbo honorarja pod „Knjigovodja“ na upravo lista.

100 000 m svinjskih črev

iz lastne čistilnice odda

Ivan Zaff
v Podbrežju pri Mariboru.

Kupita se dve : registrirani:

blagajni

Ponudbe pod „Blagajna 1921“ na Anončno ekspedicijo AL. MATELIČ LJUBLJANA, Kongresni t. 3.

UMETN. PLAKATE,
REKLAMNE RISBE,
OSNUTKE VARSTV-
ZNAMKE, IMENA, DI-
PLOME, MODERNO
OVOJNINO, ETIKETE,
KLIŠEJE, OSKRBI

„ALOMA“
LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 3.

**baterije, žarnice, elektro-
tehnični predmeti.**

**Janko Pogačar
Lovro Effenberger & Co.**

**Ljubljana Zagreb
Mestni trg 25. Frankopanska ulica 2.**

**Veletrgovina kolonijalne
& specerijske robe**
Simon Seligman
Zagreb :: Vlaška ulica 57
preporuča svakovrsno robo
po jeftinosti cijen.

času, ko je tečaj dinarju vsled neugodnega političnega in vojnega položaja padel. V tem času banka ni olajšala zamenjave srbskega denarja v grške drahme, dočim se je na Francoskem brez vsake potrebe izvršilo mnogo denarnih poslov. Zanimivo nam je vedeti, koliko dinarskih novčanic je izdanih, kako so krite in ali se izdajajo brez ali s pokritjem.

Paziti moramo, da ne zaidemo na ista pota kakor nemško-avstrijska republika, ki je vedno novim nepokritim izdajanjem krila svoje državne potrebe, pri tem pa uničila zadnjo sled nekdanje močne avstro-ogrske krone.

L. 1919. je bilo izdanih 664 milijonov dinarjev, od tega je bilo 434 milijonov kritih z zlatom, čeki, krediti itd. Na obnem zboru je dovolila nadalje poldrugo milijardo kredita državi brez pokritja, ki pa se mora povrniti v roku 10 let nazaj. V teh 1500 milijonov je vračunano 425 milijonov današnjega državnega dolga.

V interesu države je, da vlada skuša večino svojih izdatkov kriti z davčnimi, carinskimi, monopolnimi in drugimi prejemki. Kriti izdatke z novotiskanimi novčanicami brez notranje vrednosti je istovetno ubijati kupno moč dinarski novčanici. Da se to prepreči, ne odvisi samo od vlade, ampak v veliki meri od našega naroda in njegovega razumevanja državnega gospodarstva in zavedanja dolžnosti izpolnjevati davčne in druge obveznosti napram državni blagajni.

Novo urejenje deviznega prometa v Nemški Avstriji.

Od 16. t. m. prinašajo nemški in naši časopisi že proste devizne tečaje dunajske borze. Novo urejenje deviznega prometa je utemeljeno s tem, da se je poleg prometa plačilnih sredstev razvila zakulisna trgovina, ki je ni bilo mogoče na noben način kontrolirati, ki pa si je navzlic svoji ilegalnosti pridobila sčasoma odločilno moč in vpliv pri odločanju cen za devize in valute. Radi tega so zahtevali že dolgo časa nemško-avstrijski finančni strokovnjaki, naj se uvede na dunajski efektini borzi prosta devizna in valutna trgovina pod državno kontrolo. To se je tudi zgodilo. Državna kontrola obstoji samo v tem, da so k deviznim transakcijam dopuščeni samo člani prejšnje devizne centrale in pa oni, ki jih devizna centrala imenuje borznim komisarjem. Organizacija devizne centrale obstoja še naprej. Celi promet v inozemskih plačilnih sredstvih se bo vršil na dva načina kot „proati promet“ in „promet notice“.

Po drugem načinu izvršene kupčije so v polni meri odvisne od tečajev, ki jih določa ravnanje devizne centrale na podlagi clearinga predstojenih notičnih naročil. Na ta način mislijo na dunajski borzi omejiti neupravičene višine in pregloboke padce tečajev. Če se bo to posrečilo, bo pokazala bližnja bodočnost. Važno je, da se je iz stare devizne uredbe ohranila določba o pošiljavi nemško-avstrijskih kron inozemcem. Obe te določbi imata namen preprečiti odtok premoženja iz nemško-avstrijske republike. Za nas, ki nimamo danes popolnoma vezano devizno trgovino, tako, da en čas niti inozemske borze notirale niso našega denarja, je ta novo rojena svoboda v najobčutljivejšem „artiklu“ — devizah in valutah radi tega tako zanimiva, ker bi utegnili tudi naši devizni politiki dati po svoji preizkušeni notranji vrednosti dobre opore za nadaljne odločitve.

Naša 'svilena' industrija.

Razvoj našega gospodarstva bo vsled politične in gospodarske nerazvite v Santi Margheriti zaostajal za razvojem drugih narodov. Dasi kolikor mogoče olajšamo svoj položaj, moramo med drugim luksuzne stvari vsaj za svoje potrebe sami skušati producirati, da jih na škodo svojih valuti, svolim možnostim do dela, svoli trgovini in industriji ni treba kupovati od Italijanov.

Sem svada naše svilarstvo, ki je posebno v Srbiji in Vojvodini lepo razvito. Svila je, kakor je prav povedal Volpi, trgovski eksport italijanske delegacije v S. Margheriti, eden izmed glavnih izvoznih artiklov Italije. Italija bo skušala preplaviti s tem artiklom naš trg in ubiti našo svilorejo. Če pomagamo svoli svileni industriji na ta način na noge, da krljemo svoje potrebe z lastnim blagom, in če vlada posebno v prvem

Niže cijene, dok traje sadanja zaliha!

Nudjam
ukusno izradjene
naknadne
dijelove za
poramenice

vrlo rastezljive marke SOKOL, bolje od gumijevih! - Cijena po komadu njem. M — 45, — 50, — 55, — 60; nadalje nudjam moje podvezače marke „TVAJNE“, ukusno izradjene, od najbolje glasovirske žice, koji potpuno nadoknađuju gumijeve (mnogobrojne zahvale!); cijena po paru 10 mm široke pocinjene M 1'40, pomjedene M 1'50, posrebrene M 2'10, pocrnjene M 1'70. Uzorke samo uz unapred poslani novac pridodavši M 1'— za poštarinu.

Traže se prodavači i zastupnici!
Plativo kroz „Dresdener Handelsbank“ Dresden ili kroz Postcheckkonto Berlin N. W. 7 k. 83542.

Ivan Babič, Berlin 0.34.

Memeler Strasse 76/I. v.

LJEKOVITI DVOPEK

Bolesnima na želucu i crijevima, ženama u porodu, rekonvalescentima
lječnički preporučeno.

Vrlo hranljivo! :: Lahko prebavljivo!

V. BIZJAK i drug
tvornica dvopeka, engl. biskvita, keksa, hostije.

Lječilište Rogačka Slatina.
EN GROSS. EXPORT EN DETAIL.

Tovarna

Jos. Reich,

Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Barva svakovrstno blago. — **Kemično čisti** obleke. — **Svetlolika** ovratnike, zapestnice in srajce.

Podružnice: Maribor, Novomesto, Kočevje, Gosposka ulica štev. 38, Glavni trg štev. 39.

Vsakovrsne

slamnate in volnene klobuke

slamnate torbice (cevarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke priporoča gospodom trgovcem in cenjenemu občinstvu v obilno naročbo

FRANJO CERAR,

tvornica slamnatih in volnenih klobukov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Najuspešnejše orožje

proti naraščajoči konkurenci in izostajanju naročil je

dobra reklama!

Zahtevaj proračune!

Anončna ekspedicija M. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Bankovno komisioni i agenturni posao za uvoz — izvoz

Ivan Kušić, Brod n/S.

brzojavi: Kušić Savebrod.

Telefon 140.

Obavlja bankovne naloge u robnom odjelenju, kupuje i prodaje svakovrstne robe na vlastiti račun. Preporuča se za zimsku sezonu radi nabave većih količina bosanskih suhih šljivica, — pekmeza, rakije i šljivovice (više vagona). Oveje vune, kože, kao sve druge sirovine i zemaljske proizvode. Za svaki zaključak bank. garancija. Tražite obvezne ponudbe.

„MABE“ trgovina kemičkih i rudarskih proizvoda, ter agenturni i komisioni posao u Brodu na Savi vlasnik tvrtke:

IVAN KUŠIĆ.

Preporuča se u svim trgovačkim granama, te moli za kup ili prodaju vrijedne naloge kao ponude za svakovrstnu robu. — Solidna podvorbba, zajamčeno kulantna tvrtka.

Domaća tvrdka. Solidne cene.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica 9.

Najnoviji kroji. Točna postrežba.

Velika izbira izgovljenih

obleke

vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega

blaga

za moške obleke, poravnike in sukne, dalje

vata

za krojače v kosih in na metre.

THE REX Co.

Ljubljana

Gradišče štev. 10

Gradišče štev. 10.

Špecialna trgovina s pisalnimi stroji in vsemi pisarniškimi potrebščinami. Lastna moderno urejena delavnica pod strokovnim vodstvom.

FIRNIS

pravi laneni nudi

Ljubljana SEVER & KOMP. Ljubljana

času po potrebi zaščititi industrijo s prihoditvno carino, so to prvi koraki našega naroda na tem polju v gospodarsko svobodo. Na drugi strani je vlada dolžna podpreti Svilarstvo društvo v Srbiji, ki pospešuje svilorejo na ta način, da daje zastoni ali proti pokritju nabavnih stroškov „seme“. Ni dovolj samo pospeševati svilorejo v državi in izvajati geslo „Svoji, svojim“. Mi moramo nadalje skrbeti z vsemi silami, da si za svojo nadprodukcijo zagotovimo dobro ime in odjemalce na svetovnem trgu. Naša vojvodinska svila je znana pod imenom madžarska svila. Ravno kar so začele z delom dve državni tovarni svile v Novem Sadu in Pančevu. V teh tovarnah se nahaja okrog 4000 kg predelane svile v vrednosti preko enega milijona frankov. Današnje cene se gibljejo namreč, kakor poročja „Jugoslavenski Lloyd“ na curiški, milanski, krefeldski in lyonski borzi med 285—290 fr. frankov za kg predelane svile. Nar. poslanik dr. Svinjarev graja v istem listu z dosedanje postopanje v načinu prodaje, ko se je moralo za svilo razpisati javno ofertalno dražbo, potem izlicitirati, cariniti, transportirati itd. Ker obstoja velika možnost, da se cene v tem času izpremene, vpliva to neugodno na oferirane cene na katere navadno vpliva tudi tajni dogovor med oferenti samim ali pa korumpiranost licitacijskih organov. Po mnenju strokovnjaka bi država najbolje napravila, če bi pooblastila ministra za trgovino, da on organizira prodajo naše svile in jo izvede v najugodnejšem trenutku, ko so cene tega artikla na zgoraj omenjenih borzah najvišje. Ko si bo naša svila pridobila dobro ime, bodo svetovne firme same oferirale cene. Ne samo način prodaje, katerega smo se ravno kar dotaknili, ampak domačo produkcijo, konzum, uvoz in izvoz, zaščitno carino, aktivnost lastne trgovine, rentabiliteto te industrije in konkurenco kapaciteto, svetovno produkcijo in svetovni konzum, nove iznajdbe itd. nam je imeti vedno pred očmi. Ko si ustvarimo za vse produkte, v katerih čutimo italijansko gospodarsko premoč, jasno sliko, nam bo lažje izvajati praktično naš gospodarski program, katerega prva točka se glasi: Gospodarsko osvobojenje.

Pri naročilih se blagovolite sklicavati na „Jugoslovansko borzo“.

Izvoz in uvoz Slovenije v luči statistike.

„Jutro“ je prineslo 18. in 19. t. m. dva članka, ki obravnavata izvoz Slovenije in Jugoslavije in konstatira za celo državo, posebej pa še za Slovenijo sledeče dejstvo: Naša država, posebno pa še njen slovenski del, morata z vsemi silami pospeševati izvoz onega blaga, ki ga ima odveč. Tak zaključek je pravilen že pri prvem pogledu na številke uvoza in izvoza Slovenije, ravnotako cele države. Pasivnost naše trgovske bilance in s tem v zvezi padanje našega denarja je jasno pokazala v sledečih številkah: Naš uvoz je znašal l 1919 blaga v vrednosti 11.928, izvoz pa samo 2000 milijonov kron. Uvoz je takole porazdeljen: za manufakturo in luksuz smo plačali 9520, za vse ostale potrebščine 2600 milijonov kron. Primanjkljaj znaša preko 9 milijard. Trgovinska bilanca Slovenije same ni nič bolj ugodna. Uvoz Slovenije je razdeljen sledeče: 7000 vagonov žita v vrednosti 500 milijonov kron, tekstilnega blaga v vrednosti 700 milijonov kron, sladkorja za 250 milijonov, za kolonialno blago 100 milijonov, mineralna olja nas stanejo 80 milijonov. Različne druge potrebščine ki nam manjka v vrednosti 300 milijonov. Skupno mora samo Slovenija importirati blaga za približno 1.880 milijonov kron. Vsaj za toliko blaga bi morala tudi izvažati. Zgoraj navedena bilanca cele države pa nam kaže, da komaj cela država izvozi toliko, kolikor bi skoro morala izvoziti samo Slovenija.

V vašem lastnem interesu je, da inserirate v „Jugoslovanski borzi“, ki je razširjena po vsej Jugoslaviji.

VARSTVENA ZNAMKA.

POSTAVNO VAROVANA.

MAJKE

koje volite svojo djecu, zahtevajte

samo predmete za isanje zaštitnom markom

„PERO“.

Ova marka nadvlada zbog svojih izvrstnih elastičnih svojstva i žilavosti svojom vanrednom kakvoćom sve gumaste vrste, što su dosada došle na trg.

Garniture za isanje, kompletne boce za isanje, odojčeta, sisaljke za boce i ušća marke „PERO“ prodavaju:

Baloh Janko,

Demšar & Osenar, I. Korenčan, Anton Krisper, I. Samec v Ljubljani, Adamič Anton v Kranju in König Josip v Celju.

Ustanovljeno 1903.

iz kavičnika in kovin

Katalog franko

Pečati Šablone Kliseji za tisk Vrvodne tiskalnice Modeli za predtiskanje perila itd.

Novo! Datum-štamplije lastnega izdelka

ANTON ČERNE graveur

Ljubljana, Dvorni trg 1

Najmodernejše

lastnega izdelka, tu- in inozemsko

obleke

manufakturno in modno blago

razpošilja Prva kranjska razpošiljalna

SCHWAB & BIZJAK ... LJUBLJANA

Dvorni trg. -- Pod Narodno kavarno.

„OST-EXPORT“

Organ für den Waren-Austausch zwischen Mittel- und Ost-Europa

List za izmenjavo blaga med srednjo in vzhodno Evropo

Razširjen po Finski, Poljski, Čehoslovaški, Rumuniji, Bulgariji, Jugoslaviji, izhaja v Berlinu.

Zastopstvo: Anončna ekspedicija AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3.

NARODNO GOSPODARSTVO

DOMAČA TRGOVINA.

Slabe kupčije.

Vsled ponesrečenih spekulacij so izgubile velike vsote nekatere hrvaške seljačke zadruge. Nakupile so tekstilnega blaga, a razpečati ga ni so mogle niti za lastno ceno.

IZVOZNA IN UVOZNA TRGOVINA.

Uvoz vina v Čehoslovaško. Posnemamo po „Jug. Lloyd“: O priliki sklepanja našega trgovskega ugovora s čehoslovaško republiko, se ni ničesar ukrenilo radi uvoza vina v omenjeno državo. Na vprašanje splitske komore, je odgovorila vlada, da ta podstavka radi tega ni bila sprejeta v ugovor, ker to ni potrebno. Izvoz vina je dovoljen. Sedaj javlja tudi čehoslovaški konzulat v Splitu, da se dovozu vina v Čehoslovaško ne bo delalo nobenih zaprek, če je importen trgovec in plača davke v republiko.

Izvoz ruskega žita za 12 milijard rubljev. Okrog 270 tisoč pudov pšenice in blizu 5 milijonov kilogramov ječmena je prodano iz Krima na Francosko za ogromno svoto 12 milijard rubljev. Ruski rubelj nima skoro nobene vrednosti.

Romunske izvozne carine se plačujejo ad valorem od 20 do 25%. Država ima od njih velike prihode.

Uvoz petrolejskih produktov. Uprava državnih monopolov je odločila, da obstoja monopol samo na petrolej, da pa se sme uvažati vse njegove produkte brez dovoljenja Uprave državnih monopolov po plačanju carine.

FINANCE.

Izvoz kron v Madžarsko. Ogrska vlada je izvestila našo vlado, da se more vzeti seboj preko meje maksimalno vsoto 2000 ogrskih kron.

Izplačevanje 20% kuponov. Kuponi do 1000 kron se bodo izplačali v gotovini, medtem ko bodo večje vsote obrestovane s 3% in amortizirane do 31. decembra 1930. leta.

Ukinjenje takse za prošnje v stanarinskih stvarih. Ministrstvo za finance je odredilo, da odslej prošnje v stanarinskih stvarih ni treba več kolkovati.

Povpraševanje po zlatu. Narodna banka SHS je sklenila izdati nove delnice. Te delnice je treba plačati v kovanem zlatu. Zato je nastala takoj po objavi nove emisije veliko povpraševanje po napoleonidih in ameriških dolarjih. Baš zadnji čas je bilo zlato na trgu nekoliko padlo, zato je bilo od začetka dovolj blaga na poročila „Jug. Lloyd“, da so na ta način postale nove delnice zelo drage baš vsled visokih cen zlata. K sreči se je zaenkrat zahteva samo delno razpolago. Naravno, da je vsled vedno večjega povpraševanja zlato začelo na novo rasti. Mnogi niti vedeli niso za emisijo novih delnic. K temu

vprašanje, dočim se bo ostanek moral plačati v teku petih let.

INDUSTRIJSKE VESTI.

Ustanovitev dveh kemijskih podjetij v Jugoslaviji. Delniško društvo „Jugoslavenski seram zavod“ je upisano na novo v trgovski register. Delniška glavnica znaša 10 milijonov kron. Ustanovitelji so naši glavni denarni zavodi. Ustanovljeno je nadalje delniško društvo „Jugoslovenska Medica“ za izdelovanje lekarniških preparatov in zdravil v Karlovcu. Temeljna glavnica 10 milijonov kron, predsednik društva je dr. Mirko Mikalčič, profesor zagrebške univerze.

Industrija mila „Jug. Lloyd“ piše zanimiv članek o domači industriji mila o priliki ustanavljanja velike tvornice mila firme „Schicht“ v Brodu na Savi. Taka velika tvornica bi pomenila uničenje domače industrije. „Schicht“ sam bi moral uvažati surovine za milo iz Argentine in Indije — to so loj in vegetabilna olja. Domača maščoba je veliko predraga. „Schicht“ ne bi imel ničesar pridelovati v naši zemlji, ampak bi uvažal surovine, izdelal fabrikat in z njim radi velikega obratnega kapitala in produkcije, v velikih množinah ubil vso domačo malo industrijo, kakor je napravil prej v Avstriji. Kjer se je pokazala kaka manjša tovarna za milo, je „Schicht“ takoj posegel vmes, dajal blago tudi pod zgubo, dokler ni novoustanovljena tvornica izdihnila. Dopisnik se obrača proti ustanovitvi take tvornice v Brodu.

PROMET.

Bračka pristanišča v bližini Solita.

Agj. iz Splita nam piše: Kot dodatek svojemu članku v št. 22, donášam danes novosti bračkih pristanišč, ki se nahajajo po nekoliko milj od Splita. Zadnjikrat sem naglasil, kakšno svrhu bi imel otok Brač za bodočo splitsko trgovino, sedaj pa mislim naštet glavne luke.

Bračka pristanišča so na severni strani bolj raztegnjena, torej vis-a-vis današnji solitski luki. Najpripravnejša je okolica, ki se razteza od rta Sućurca do Postira, a tu ležijo sledeča naseljena mesta s svojimi lukami: Sutivan s 1746 prebivalci, Supetar s 1829, Solitska s 356 i Postire s 1526. Dalje je Pučišće s 2273, Šumartin s 751, i Povje s 969 prebivalci. Priroda je tudi sicer dala Braču mnoge luke, ki morejo sprejeti veliko število ladij. Na severni strani se nahaja razven že omenjenih kakorkoli izgrajenih luk, še nenaseljenih in neizgrajenih pristanišč kakor Velutka in Vošćica. Na zapadni strani otoka so najudobnejše Solitanska uvala, kjer je morje vedno tiho in malo izgrajeno pristanišče Bolovišće s 606 i Milna s 2079 prebivalci.

Znižana tarifa na Orient-ekspresu. Teža meseca so znižane cene na simplonskem orijent-ekspresu. Vozni listek Beograd-Pariz stane 528 frankov.

Novo poštne znamke. Iz Amerike je prislo pošiljatev znamk v vrednosti 60 milijonov.

CARINA, DAVKI IN MONOPOLI.

Trošarinski prihodi naše države. Politika višje: Podatki o plačanju državne trošarine za me-

sec oktober t. l. kažejo zelo velik prirastek proti prihodom prejšnjih mesecev. Med tem ko je za prve štiri mesece bidžetnega leta t. l. od 1. junija pa do 30. septembra plačano na ime trošarine v celi kraljevini 22.791.649,35 dinarjev, je samo v oktobru bilo vplačano 20.911.465,10 dinarjev. Po pojedinih pokrajinah je prišlo v državno blagajno: Iz Vojvodine 5.171.548,04 dinarjev; iz Hrvaške 4.636.262,95 dinarjev; iz Srbije in Črnogore 3.603.838,66 dinarjev; iz Hercegovine in Bosne 3.572.958,33 dinarjev; iz Slovenske 2.222.074,23 dinarjev; iz Dalmacije 1.704.782,89 dinarjev. Povečanje prihoda je toliko, da se opravičeno pričakuje doseči bidžetu predvideno število od 135,57 milijonov dinarjev. Zaenkrat so tile prihodi še vedno premajhni. Dali so v teku prvih petih mesecev mesto 56,49 milijonov, samo 43,70 milijonov dinarjev. Te številke se jasno kažejo, da so neupravičene trditve, da samo slovenski kraji plačujejo trošarinski davek, čeprav so številke drugih dežela vsled še neurejenih razmer in upoštenih razmeroma nižje kakor naše.

DROBNE GOSPODARSKE VESTI.

Zavarovalno društvo „Sava“. Splitski „Život“ od 18. novembra piše, naj se ne dovoli nacionaliziranje tujega kapitala tako, da ostane samo ime, naše podjetje pa protijugoslovansko, kakor je to v primeru „Save“. Sava je v zvezi z „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Likvidacija centralne uprave. Centralna uprava se nahaja v stadiju likvidacije. Zato se pozivljajo vse one osebe, ki niso izkoristile od „Wane-Verkers-Büria“ izdanih akreditivov, da to nemudoma storijo, ker bo vse to pozneje zvezano z novimi težkočami in formalnostmi.

Novi drobiži. Prvi primeri našega novega drobiža so dospeli v Beograd. Drobiž je kovan na Dunaju iz posebne metalne snovi, same ime novane, in pride v promet, kakor hitro bo gotov. Naročeno je vsega drobiža za 30 milijonov dinarjev.

Svetovni poštni kongres. Od 1. oktobra t. l. se vrši v Madridu VII. svetovni poštni kongres. Dokler reši vse svoje zadeve, bo preteklo gotovo še mnogo mesecev. Francoski zastopnik je predlagal povišanje tarifov za 150 odstotkov.

TEDENSKI PREGLED.

Vsled pričakovanja krize pri sklenanju mirovne pogodbe v Santi Margheriti na eni strani in drugi pa vsled 200% odnosno 100% carinskega povišanja je cela trgovina zadnji teden medla. Po končanih bogaljanjih se še ni mogla oomoliti. Volitve v konstituanto so to stagnacijo samo še potrdile.

Izložba srbskega poljedelskega društva. Zadnje dni meseca oktobra se je vršila v Skoplju razstava sadja iz južnih krajev, kar je najljepše uslo. Videti se je moglo mnogo vrst krasnega sadja, jabolk, hrušk, orehov, kuten. Najlepši eksemplar med sadjem je bila kutnja iz Bitova, ki je tehtala 1250 gramov. Srbsko poljedelsko društvo je sedaj razstavilo tudi v Beogradu en

Iz malega raste veliko.

Prosto po nemški trgovski povsti „Vom Stift zum Handelsherrn“ od Fr. W. Stern-a.

Izvozna in uvozna tvrdka ter komisija Mihael Kovačič, je obstojala že nekaj let. Dasi ravno je raztegnila svoje delovanje le na manjše področje in razpolagala z malim kapitalom, vendar je donášala trgovino pri pridnem in previdnem delu gospodarja toliko, da se je moglo od tega razmeroma dovolj udobno živeti. Gospod Kovačič in njegova žena nista stavila na življenje previsokih zahtev in sta videla svojo glavno življensko nalogo v tem, da dobro vzgojita svoje otroke, štiri sinove v starosti od 14 do 19 let. V prvih letih napornega trgovskega dela si gospod Kovačič ni postavljaj daljših ciljev. Otroci so bili takrat še majhni in časa je bilo še dovolj, razmišljati in sklepati o njihovi bodočnosti. Vse v svojem času, je menil gospod Kovačič, ko je njegova žena hotela vendarle pogovoriti se z njim v tej zadevi, ter se zadovoljil s tem, da morajo otroci obiskovati najprej kako šolo.

Tako so potekala skoro nevidna leta in gospod Kovačič je bil vidno presenečen, ko je nekega dne slišal, da bo njegov najstarejši sin Milan v kratkem delat maturo, da bosta Dušan in Franjo šla že v osmi oz. sedmi gimnazijski razred in da bo mali Ivan že letos dovršil nižjo gimnazijo.

„Kaj bom začel s to ljubo mladino“, je dejal

sam pri sebi, „vse še naprej pustiti študirati? Zato bi pač potreboval drugačnih sredstev; dati jih v državno službo tudi stane in napredovanje gre počasi, pri trgovini traja nekaj dobrih let, dokler se človek postavi na svoje noge ali si vsaj pripori življensko eksistenco. Eden bi postal lahko moj naslednik, toda ko pride enkrat dan, ko bo treba dajati doto, potem se odtegne tri četrtine kapitala trgovini. Preostanek bo komaj zadoščal za eksistenčno možnost.“

Pri tem razmišljevanju se je dvignil gospod Kovačič skoraj nejevoljno s svojega prostora za pisalno mizo ter šel po glavno knjigo. Toda pogled na račun premoženja in na račune o izgubi in dobičku zadnjih let niso mogli razjasniti njegovega obraza. Kolikorkoli je računal, ter vzel vse mogoče možnosti v poštev, vendar ni bilo mogoče pričakovati v bližnji bodočnosti večjega trgovskega prometa. S tem tudi ni bilo več govora, da bi mogli vsi štirje njegovi sinovi še naprej študirati. Toda kdo naj se žrtvuje? Gotovo se bi naklonili vsi sinovi očetovim želiam, vendar ne bi bilo pravično, zahtevati od enega žrtve zato, da bi bila omogočena drugemu morda slajna bodočnost.

V tem globokem in resnem premišljevanju je vzdramilo gospoda Kovačiča nenadno trkanje na vrata. Naglo je zaprl svoje knjige in skoraj nejevoljno zaklical: „Naore!“ Toda komaj je opazil došleca, je že vstal in mu šel nasproti.

„Vendar enkrat, dragi gospod Prinčič. Bodi te pozdravljeni. Prosim izvolite prostor. Kako

gre kaj gospodu Pavloviču? Gotovo prihajate z novicami glede one pošiljke loja, ki ga potrebujemo za Italijo?“

Gospod Prinčič je resno stisnil ponujeno mu roko:

„Vzroki mojega obiska pri Vas so žalobog drugi. Žalostno vest Vam prinašam gospod Kovačič.“

Moj šef in Vaš dolgoletni trgovski prijatelj je sinoči v Sarajevu, kjer se je zadrževal pri svojih sorodnikih nenadoma umrl. Zadel ga je kap, kakor pravi brzozavka njegovega nečaka. Pojutrišnjem odpotujem k pogrebu dragega pokojnika in se bom vrnil po razgovoru z pokojnikovim sorodniki zaradi ureditve trgovskih in drugih s tem zvezanih zadev zopet sem nazaj.

Gospod Kovačič je naglo prebral ponudeno brzozavko ter podal še enkrat svojemu gostu roko. „To je vsekakor žalostna novica. Moje iskreno sožalje gospod Prinčič. Nisem si mislil, da nas bo stari Pavlovič tako kmalu zapustil. Vi izgubite svojega šefa in žaz v resnici ljubelega trgovskega prijatelja. Izgubil sem sedaj dragoceno zvezo, vendar upam, da bo Pavlovičeva trgovina še nadalje obstojala.“

„Jaz dvomim, da bi bilo njegovim dedičem kaj na tem, da še nadalje peljejo trgovino“, je odvrnil gospod Prinčič.

Ko sem obiskal pred 14 dnevi gospoda Pavloviča v Sarajevu, sem se seznanil tudi z njegovimi sorodniki. Oni se mi zdijo zelo premožni in so tudi že precej v letih. Ker ni otrok, ki bi

del skopske izložbe, da si jo more tudi prestolica gledati in občudovati.

POLITIČNI PREGLED

Volilna borba. 28. november t. l. bo odločil našo bodočnost. Odločil v prvi vrsti, kateri ljudje bodo poklicani, da dajo naši novi, veliki državi duha, zakone, ki se skupno imenujejo ustava. Dovolili bi si na tem mestu objektivno in nadstrankarsko izreči svojo sodbo o volilni borbi v Jugoslaviji in posebej še na Slovenskem. Po celem svetu se dogaja, da kandidati obljubljajo volilcem stvari, ki jih nikdar ne bodo izpolnili. Po celem svetu se dogaja, da si skuša pridobiti maso z demagoškimi sredstvi, z uplivanjem na niže ne nizke instinkte, vendar bi težko našli kje na zemlji tako malo bontona, tako malo politične omike kakor na Slovenskem. Znamenje, da stojimo Slovenci na kulturni stopnji nižje, kakor pa si domišljujemo, mogoče še celo nižje, kakor nas zaničljajo naši bratje z onstran Drine.

Kolikor nam je znano, se tudi tam dogajajo osebni napadi, vendar so ti napadi po veliki večini stvarni, pri nas pa so to predbacivanja, ki ali sliho ne pridejo pred sodišče, ali pa kadar sodišče odloči se postavljena trditve navadno ne da dokazati. Z eno besedo to niso napadi z namenom, take zločine in nereda odpraviti, ampak z namenom škoditi tuji stranki in koristiti svoji, pridobiti za svojo stranko one tisoče, ki samo na potu na volišče premišlujejo katero stranko bi volili. Vse to je znamenje naše politične zaostalosti, ki ji leži vzrok v našem sto- in stoletnem suženstvu.

RAZNE VESTI

Nova stanovanjska naredba. Ministrstvo pravde izdeluje novo stanovanjsko naredbo, po kateri ne bo mogoče na noben način odvozovati stanovanja. Kar se tiče povišanja stanarine, se bo vzela za podlogo stanarina iz l. 1914. Povišek bo znašal za mala stanovanja 100, za srednja 200 in velika 400 odstotkov.

CELE CENE ZADNJEGA TEDNA

DOMAČI TRG.

Žito: Ponudba je še vedno slaba. Povpraševanje se ni ojačilo, trg je slab. 100% povišanje carine je krivo rezerviranosti na trgu. Konzum povprašuje po moki št. 0, dočim se za krušno moko in moko za kuhanje ne interesira. Cene moke v Osijeku postavno niso ostale nespremenjene.

prevzeli trgovino mislim, da bo prišlo do likvidacije. — „ki gotovo ne bo dolgo časa trajala“, je unadel gospod Kovačič v besedo. „sa veliki kreditov gospod Pavlovič ni jemal in blagovne zaloge se bo moglo, zaradi previdnega nakupovanja starega gospoda, v kratkem času realizirati.“ „To je vsekakor prav, vendar so še večji zneski nekompenzirani.“

Poleg tega moramo prevzeti še nekatere večje pošiljke palmovca olja in masti, ki so sicer večji del že naprej prodane, ker poteče dobavni rok šele marca meseca prihodnjega leta, do rešitve teh pogodb pa je težko misliti na konec likvidacije.“

„Da, da, vi ste imeli dobre zveze in v resnici je tako škoda, da ne bo trgovina še naprej obstajala“, je priponil gospod Kovačič.

„To, dragi gospod Kovačič, je edino in samo od Vas odvisno.“ „Od mene? Kaj naj bi imel pri celih stvari opraviti?“

„Kupite enostavno Vi, gospod Kovačič, celo trgovino z vsemi njenimi aktivni in pasivi, tako kakor je.“

„Vi se šaljete gospod Prinčič! Sa vendar nisem Krez, da bi mogel odšteti dedičem gospoda Pavloviča tako stotisoče dinarjev na mizo.“

„Sa to ni niti potrebno, dragi gospod Kovačič. Nečak pokojnega gospoda Pavloviča ve prav dobro da ste bili Vi dolžeten pokojnikov trgovski prijatelj. Pozna Vas kot resnega, zmožnega in poštenega trgovca in on bi Vam gotovo bil hvaležen, ako mu trgovino odkupite.“

t. j. št. 0, 14,80 K do 15 K 1 kg, moka za kuhanje 13,80 do 14 K in krušna moka 12,80 do 13 K za kg. Cene pšenici franko postaja v Bački 930 K do 940 K; postavno na postajo na Banatu 900 do 910 za 100 kg.

Les: „Hrvatski Drvotržac“ prinaša sledeče cene lesa v zadnjem tednu: Hrast I. razred od 1800—3000 K, cena po kvaliteti. Hrast II. razred od 800—1200, hrastove deske do 500 mm 3000 do 4500 kron, železniški pragi, hrast 120—150 K.

Oglje, vagon, 17.000—18.000 kron.

SVETOVNI TRG.

Ameriški sladkor. Amerikanski listi poročajo, da stane sladkor Zj. drž. 10 1/2 centov funt, kar pa odgovarja naši ceni 14,50 do 15 K.

Cene v Londonu. „Trgovinski list“ poroča, da so v Londonu v prvi polovici tega meseca vladale sledeče cene: Za baker Standard 88,5 šilingov za tono, Zlato 117,9 šilingov za unco, srebro 52 penzov za unco; za kavo: Indija 108,6, santos prima 70 centov sh 112 funtov.

BORZE

Borze 23. novembra.

Zagreb. Na borzi je vladala že celi teden slaba tendenca. Valute in papirji so padli. Devize: Berlin 185 do 187, Milan 515 do 517, London 455 do 460, Newyork 128 do 130, Pariz 820 do 828, Praga 156 do 158, Švica 2200, Dunaj 26,15 do 26,50. Valute: dolarji 128 do 128,50, avstrijske krone 27 do 28, rublji 60, funti 455 do 460, franki 845 do 850, napoteondorji 450 do 456, marke 189 do 192, leji 210, lire 512, turške zlate lire 515.

Effekti: Banka za Primorje 1050—1150, Banka za trg. ind. 430—437, Hrv. eskomptna 1610—1630, Banka Brod na Savi 270—275, Poljedelska banka 110—115, Trgovinska banka 270—273, Jadranska banka 1900—1950, Jugoslavenska banka 635—940, Ljubljanska kred. banka 900—990, Narodna banka 650—655, Prva hrv. štedionica 9300—9400, Rečka pučka 465—470, Slov. eskomptna banka 700, Srpska banka 865—880, Ekskloatacija drva 1400, Dubrovačko parobr. dr. 6400—6900, Goranin 810—830, Narodna šumska ind. 830—860, Gutman 1800—1850, Slavonia 1200—1300, Ljubli. strojne tovarne 900.

Beograd. Tendence ni švrta. Valute: funti 115,20, franki 221, dolarji 33,25, lire 129, leji 40,25, marke 48, levi 42, češke krone 41, Devize: London 117, Pariz 201 do 210, Ženeva 520, Milan 127,25, Solun 315, Praga 40, Berlin 46,40, Dunaj 6,70.

Dunaj. Devize: Zagreb 3,75 do 3,81, Berlin 7,51 do 7,59, Budimpešta 99,3 do 102,5, London 16,75 do 16,98, Newyork 460 do 470, Pariz 2950 do 3000, Milan 16,50 do 19,50, Praga 509,75 do 595,65, Zürich 75,25 do 75,75, Valute: dinarji 14,190 do 15,140, dolarji 450 do 470, francoski franki 29,25 do 29,75, švicarski franki 74,75 do 75,25.

„Da, toda.“

„Pustite vendar, da izgovorim, ljubi Kovačič. Kakor sem Vam že omenil, se nahajajo nekompenzirane vsote približno v celem 130 tisoč dinarjev. Vi se na podlagi naših knjig in informacij lahko vsak čas prepričate, da so te vsote popolnoma krite z blagom. Kar se pa glede prevzetja blagovne zaloge tiče, ki jo po nakupni ceni cenim na okroglih 70 tisoč dinarjev, bi se prav gotovo moglo v kratkem času doseči sporazum. Dobavne pogodbe znašajo približno 180 tisoč dinarjev, in jaz Vas morem zopet na podlagi naših knjig zagotoviti, da bo izpolnjenje teh obveznosti izpadlo samo dobičkanosno. Pasiv ni, ker se gospod Pavlovič, kakor Vam je gotovo znano ni posluževal kreditov... Pokojnikovo premoženje, ki je naloženo v gotovini v banki, znaša menda ravno 100 tisoč dinarjev.“

Od tega bi se približno polovica prepuštila dedičem, dočim bi druga polovica lahko ostala za gotovo določeno dobo let nizko obrestovana v trgovini.

Razmere so izredno ugodne in govore za Vas, gospod Kovačič, istotako se Vam nudi prilika, da razširite svojo trgovino na tako zdravi podlagi.“

„To je na vsak način vse lepo in dobro, gospod Prinčič, toda bo li nečak gospoda Pavloviča tudi pripravljen oddati trgovino pod takšnimi pogoji?“

(Dolge prth.)

75,25, češkoslovaške krone 600,75 do 601,75, ogrske 101 do 102,50, leji 685 do 705, levi 595 do 615, lire 1848 do 1895, marke 749 do 757, Amerikanka 460 do 470.

Effekti: Avstr. krona renta 98,50, Avstr. majska renta 98, Ogrska krona 118,50, V. avstrijski volno pos. 69,50, Turške srečke 3010, Kreditni zavod za trg. in ind. 1135, Anglobanka 1089, Bankverein 1138, Bosanska zemaljska banka 995, Avstro-Ogrska banka 5500, Živnostenska banka 2350, Državne železnice 4530, Južna železnica 1725, Alpine-Montan 5050, Praška železna industr. 12930, Levkam, papirnica 5330.

Praga. Devize: Beograd 254 do 256, Berlin 119,25 do 120,75, Dunaj 16,12 do 17,12, Zagreb 63,25 do 64, Varšava 19 do 20, Budimpešta 16,12 do 17,12, Jug. 248 do 250, Amerika 77,50 do 78,50, Anglija 272 do 274, Švica 1219,50 do 1222,50, Francija 483,50 do 484,50, Italija 305 do 307, Bolgarija 98 do 99.

Zürich. Devize: Berlin 10,10, Newyork 34,50, London 22,34, Pariz 39,75, Milan 24,60, Praga 8,25, Zagreb 5, Budimpešta 1,40, Bukarešta 9,30, Varšava 1,50, Dunaj 2, avstrijske žigosane 1,40.

Upliv agrarne reforme na gospodarstvo.

Posnemamo po istoimenskem članku iz „Hrvatskega Drvožeca“ Zagreb št. 468.

Dosedanje odredbe ministrstva za agrarno reformo so imele doslej slab upliv na naše gospodarstvo v raznih pravicah. Upliv tega ministrstva na to gospodarsko panogo je tak, da pričakujejo gozdarji nekaterih krajev uničenje naših gozdov, če se s takim delom pravočasno ne preneha. Gozdarski krogi pričakujejo leka od ministrstva za šume in rude in vsi stojijo na stališču, da se v gozdovih ne bi smelo brez tega ministrstva ničesar preduzemati. To ministrstvo naj predvzame vso upravo in nadzorno oblast v svoje roke. Agrarno ministrstvo naj bi izdajalo nove naredbe samo preko ministrstva za šume in rude.

Da dokažemo te svoje trditve, naj nam služi ena izmed zadnjih naredb ministrstva za agrarno reformo o čuvanju in negi gozdov, ki ni šla skozi strokovnjaške roke. Pogreška, ki se ga napravi v gozdu, se vleče še decenije, medtem ko se da pri poljedelskih panogah veliko preje popraviti. Nepoznavanje ali krivo tolmačenje naredb je zakrivilo mnogo škode v gozdovih, kjer ni država, ki bodisi podržavila ali se izrekla za podržavljenje, organizirala gozdno policijsko službo. Narod je v nevednosti kaj je njegovo kaj ni, sekal in škodoval gozdu. Mnogi lastniki so zopet investirali kapital v take komplekse, ki niso bili več njihovi.

Tudi mi nismo zadovoljni z delovanjem ministrstva za agrarno reformo. To je ena izmed tako važnih nalog kakor je n. pr. promet in če se pri prometu ne gleda, h kateri stranki človek pripada, temveč se vpraša, če je kompetent strokovno naobrazen, tako bi pri presoji, komu in kako pomagati, morale imeti kompetentne oblasti edino one principe pred očmi, ki so jih naredbe podvidele. Na vse te stvari, posebno na kolonizacijsko vprašanje se še vrnemo nazaj.

V zameno smo dobili sledeče liste: „Jadranski Merkur“, Split, „Napredak“, Niš, „Merkur“, Subotica, „Brodsko Novine“, Brod, „Trgovac“, Zagreb, „Jadran“, Buenos Aires, „Jugoslovanski Obrtnik“, Ljubljana, „Ost export“, Berlin, „Hrvatski Drvotržac“, Zagreb. Od teh listov bomo, ko nam bo prostor dopuščal, poročali. Najboljše članke bomo priobčevali v našem listu in viru poročali.

Popravek. V članku po jugoslovanskem-italijanskem sporazumu z dne 21. XI. se mora glasiti v predzadnjem odstavku dotični stavek — ampak moramo ta (v Trstu) vzdrževati trgovsko postojanko za najsevernejše (ne najvažnejše) jugoslovanske kraje.

DOPISE SPREJEMA IN PISMENA POJASNILA

DAJE ANONČNA EKSPEDICIJA AL. MATELIČ

LJUBLJANA V NASLEDNJIH ZADEVAH:

Moška damska suknja podložena s kožuvinom se ceno proda

Stari ilustrirani časopisi kot „Leipziger Illustrierte Zeitung“, „Jugend“ i. dr. letniki 1910—1920 se kupijo. (Navedba cene.)

A. A. v C. Brezplačne vozne rede dobite pri ravnateljstvu drž. železnice. — **Nevarno.** Z zdravniškimi vprašanji se ne ukvarjamo. Obrnite se na zdravnika.

„Riziko“ v L. Odgovorili pismeno. — Jan. Ka. Vzemite privatni pouk, da je naše strokovno šolstvo po večini bolj šablona ve vsak. Naslov v upravi. — **Trgovca 10** Prelistajte današnje število, dobite dovolj naslovov solidnih tvrdk te stroke.

Amerikanec kupi rudnik, premogokop, obširne gozdove, industrijsko podjetje ali kaj enakega. Ponudbe naj bodo opremljene z točnimi opisi ev. proračuni, kopijami načrtov itd.

Volna, lepa očiščena (2000 kg) od banatskih ovce se takoj prodaja.

10 Remington pisalnih strojev z nevidno pisavo, model priznane prvovrstne znamke po K 4.500 — na prodaj.

Zastupnike u Beogradu traži tvornica u Sloveniji.

Bukovo ogdje 10 vagonov na prodaj.

Les za izvoz na prodaj. Išče se trgovska zveza s solidno firmo.

Nujno rabimo naslove tovaru in tvrdk, ki bi dobavljale:

coklje,
oltarje, lipove kipe,
žebje, vijake, železne polfabrikate.

Več zajčjih, lisičjih in polhovih kož (ustrojenih) se kupi.

Zamenja se hiša s posestvom eno uro od Vrbskega jezera (zona A), ki obsega: vrt, njivo, travnike, mal gozd, hišo z gostilno (salon), stanovanje 5 sob, trgovski lokal, skladišče, kleti, ledenice, hleve in še druge prostore, in sicer za ravnotako v Jugoslaviji. Evtl. prodajna cena jugosl. K 160.000.—

Več strojepisk, stenografi in pisarniških moči bi želelo stopiti v službo.

S. T. — k. Menica, ki ima opombo „z obrestmi vred“ ni veljavna. — **Po cenl.** Dokaj stvari pride po isti ceni. Splačajo se samo galanterijski izdelki. — **Pravilno.** Pri javni družbi jamčita oba družabnika s celim premoženjem. Pri tihi družbi pa nastopa družabnik v slučaju konkurza kot upnik.

Toman & Reich, Maribor
trgovina z galanterijsk. blagom, Gosposka ul. 38
priporoč: pisemski papir, cigaretni papir, stekleni in šmirgel - papir, krema za čevlje, ključavnice za potne košare i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Poljsko, površno i travno sješenje najbolje vrsti i kalivosti, potpuno pouzdano lijepe vrsti cvjetnog sješenja, zatim ptičije hrane mješane, zdrave i čiste dobije se na veliko i malo u trgovini sješenja „SEKO“ Zagreb, Bakčeva ul. 3.

Popolna acetilenska razsvjetljiva veće vrste **se ugodno prodaju**
Te vrste vpeljave izvršuje in daje pojasnila **J. Preželj**, vodovodni inštalater in ključavničar v Novem mestu.

Mali oglasi.

Rabljene steklenice od Eau de Cologne kupuje po najvišjih cenah d. o. g. rija I. C. Kotar, Ljubljana, Wolfova ul. 3.

Klobuke, moške in ženske, sprejema v popravilo ter iste prekroji v najmodernejše oblike tovarna FR. CERAR, Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Kupujemo laneno seme vsako količino. Sever & Komp., Ljubljana.

AUTOMOBILE KOLESARNA MOTOCIKLE VSO OPREMO NUDI SKLADIŠČA

J. GOREC GARAZA & DELAVNICA LJUBLJANA GOSPOSVETSKA 14 VEGOVA UL. ŠT. 8

„Tapist-Grojer SIR“
la., svaku količinu šalje dnevno poštom i željeznicom uz dnevne cijene parna mlekarna
S. Matašin, Uljanik (Slavonija).

Albert Matijević odpremičstvo. Zagreb, Gajeva ul. 55. Telefon 22-73.

Modni atelje za dame in gospode **Ivan Bizjak** Celje, Prešernova 11

Oferiram vsako množino **stolčene, lepe bele sicilijanske soli.**
Ponudbe na **Leopold Grünfeld, Ljubljana, Prisojna ulica 1.**

SOL
20 vagonov nudi po vagonih **IMPORT-EXPORT M. J. NERAT, Maribor, Gosposka 58 II Telefon 262, Brzjav: Gumi impo t.**

Nekoliko sto hektolitrov vina
lastnega pridelka leta 1917, 1918, 1919, 1920 v izvrstni kakovosti, tudi sortirano, ima na prodaj vinogradar **FRANC MIHELICH, Zavrče pri Ptuj.**

Josip Rojina
Ljubljana, :: Aleksandrova ulica 3.
—
Modni atelier za gospode in dame.
—
Lastna zaloga pristno angleškega blaga.

Inserate za vse **tuzemske in inozemske časopise** sprejema **Anončna ekspedicija Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3.**

ELEKTROS
URED ZA ELEKTRICNU INDUSTRIJU I POGON
VLADIMIR NOVAK
ZAGREB Frankopanska ul. 8
Telefon interurb. 3-31 - Brzjav: „Elektrovak“ Zagreb
UREDJUJE: Električne centale i sve vrste pogona za električnu rasvjetu i prenos sile itd.

Splitdorf-magneti in vžigalne sveče
(Zündkerzen) so najtrpežnejši in so se v svetovni vojni najbolje obnesli.
EXPORT V VSE DEŽELE.
Splitdorf Elektrical Co. Newark, N. J.
Sumter Division, 1466 Michigan Ave, Chicago -- America.

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, LJUBLJANA, Maribor,
Metković, Opatija, Sarajevo, Split,
Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.
Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji
v tu- in inozemstvu.

Hedžet & Koritnik, Ljubljana

Veletrgovina manufakturnega blaga — Franciškaška ulica štev. 4.

Dobiva ponajveč iz Anglije v
velikih množinah raznovrstno
volneno, modno in perilno blago.
Telefon interurban štev. 75.

Tel. 386.

TOMAN & REICH

Tel. 386.

Maribor, Gosposka ulica 38,
trgovina z galanterijskim blagom na debelo

nudi po znatno znižanih cenah: Cigaretni papir in stročnice znamke „ALTESE“. — Čistilo in voščilo za čevlje znamke „FOX“. — Kalodont, razni pisemski papir, ključavnice za košare in razno drugo galanterijsko blago.

„BALKAN“ delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani.

Poziv na subskripcijo.

Zaradi državno političnih odnošajev, nastalih po razpadu stare Avstrije, je prešel sedež trgovske, spedijske in komisijske delniške družbe „BALKAN“ s sedežem v Trstu v območje tuje države kar je povzročalo poslovanju njenih podružnic v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Wenu, katero se je zlasti v zadnjih časih skoro potrojilo, nepremostljive težkoče. Ustanovila se je vsled tega z dovoljenjem ministrstva za trgovino in industrijo z dne 15. septembra 1920, VI. št. 2419, nova delniška družba pod imenom

„Balkan“, delniška družba za mednarodne Transporte v Ljubljani

s sedežem v Ljubljani, katere namen je prevzem podružnic stare delniške družbe „Balkan“ v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Beogradu in Wenu z vsemi aktivni in pasivi glasom bilance z dne 30. junija 1920.

Nova družba opusti trgovske oddelke stare družbe ter razširi in osredotoči svoje poslovanje izključno le na spedijske in transportne posle vseh vrst. Bavila se bode s posredovanjem pri ocarinanju, z vskladitvenjem raznovrstnega blaga, z železniškimi in carinskimi reklamacijami itd.

Nova družba prevzame tudi ves delež stare družbe pri I. Ljubljanskem javnem skladišču, ki je danes največje in edino te vrste v vsej Jugoslaviji, z vsemi aktivni in pasivi vred.

Delniška glavnica znaša K 4.000.000, ki je razdeljena na 10.000 komadov delnic v nominalni vrednosti po K 400 ali din. 100, glasečih se na donosca. Ta delniška glavnica se sme po sklepu občnega zbora brez nadaljnjega oblastvenega dovoljenja zvišati na K 24.000.000 ali din. 6.000.000.

Za sedaj se izda 10.000 komadov delnic po nominalu K 400 ali din. 100 pod sledečimi pogoji:

1. Dosedanjim delničarjem trgovske, spedijske in komisijske delniške družbe „Balkan“, s sedežem v Trstu, se prepušča 7.500 komadov delnic v skupni vrednosti K 3.000.000, t. j. za vsako staro delnico ena nova po nominalni vrednosti K 400 ali din. 100 plus 5% obresti, računajoč od 1. julija 1920 do dneva vplačila, katere se imajo ob prijavi opcije takoj polno vplačati.

V to svrhu je potrebno, da izvršijo imejitelji delnic opcijsko pravo ter položijo svoje delnice pri spodaj označenih subskripcijskih mestih, da se na njih označi izvršitev prava opcije.

2. Ostalih 2.500 komadov delnic v skupnem nominalu K 1.000.000 se stavlja na javno subskripcijo po emisijskem kurzu K 900 ali din. 225 plus 5% obresti, računajoč od 1. julija 1920 do dneva vplačila, katere so takoj pri podpisu polno vplačljive.

3. Rok za izvršitev prava opcije in podpis novih delnic se prične s 5. decembrom in traja do inkl. 20. decembra 1920.

4. Ustanovitelji si pridržijo pravico repartitije delnic v roku do 20. januarja 1921. Subskribenti imajo pravico z dnem 21. januarja 1921 dvigniti vplačano protivrednost za nedodeljene delnice.

5. Delničarji participirajo na čistem dobičku počenši od 1. julija 1920

6. Kurzni dobiček (agio), ki se doseže pri emisijskem kurzu, gre po odbitku emisijskih stroškov in pristojbin v korist rezervnega sklada družbe.

7. Delnice se bodo izdajale v komadih po 1, 25, 50 in 100 delnic. Začasno se bodo izdajala potrdila o dodeljenih delnicah, katere potrdila se bodo kasneje zamenjala za delnice družbe.

8. Subskripcijska mesta so: Jadranska banka v Trstu, Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju, Zagrebu in Beogradu.

Ljubljana, dne 22. novembra 1920.

Jadranska banka, podružnica Ljubljana: Avgust Praprotnik, ravnatelj Jadranske banke; Ante Bogdanovič, veletržec v Trstu; Alojzij Lilleg, veletržec v Ljubljani; Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani; J. N. Šoštarčič, veletržec v Mariboru.